

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

David moet vluchten

Nadat Saul had geprobeerd David te doden, was David snel naar zijn huis gevlucht. Zijn vrouw Michal kende haar vader goed, en begreep dat David niet thuis kon blijven. Ze hielp hem snel te vluchten. In zijn bed legde ze een beeld en op zijn kussen een geitenvel. Zo leek het net alsof er iemand in bed lag. Al snel kwamen soldaten David ophalen. Michal vertelde dat hij ziek was. De soldaten zagen geen beweging in bed, en geloofden haar. Saul werd heel boos: "Breng hem dan maar met bed en al" riep hij. Toen de soldaten bij het bed kwamen, zagen ze het beeld. Ze waren bedrogen! Wat zou de koning boos zijn! Saul was woedend en ging op zoek naar David. Maar God zorgde ervoor dat Saul hem niet te pakken kreeg. David snapte er niets van. Hij had niets verkeerd gedaan. Waarom wilde Saul hem dan doden? Toen hij Jonathan tegenkwam, vroeg hij het hem. Jonathan kon niet geloven dat zijn vader David echt wilde doden. Hij had een plan bedacht om daar achter te komen. Ze spraken samen af waar en hoe ze elkaar weer veilig konden ontmoeten; dan zou Jonathan hem vertellen wat zijn vader van plan was. Jonathan zei ook iets bijzonders: "God zal altijd met je zijn, zoals Hij eerst met mijn vader was". Hij was er dus van overtuigd dat David koning zou worden! Hij vertelde hoe hij David waarschuwen zou. Ze spraken een plek af waar David zich na het nieuwemaansfeest kon verstoppen. Jonathan zou daar heen gaan, met zijn jongen die hem altijd hielp. Jonathan zou dan pijlen afschieten. Als de koning niet boos was zou hij roepen: "De pijlen liggen toch dichterbij"; als de koning hem inderdaad wilde doden, zou hij roepen: "De pijlen zijn verder weg". Dan moest David vluchten. Dat was spannend.

Tijdens de maaltijd op het nieuwemaansfeest bleef de plek van David aan tafel leeg. Toen Saul aan Jonathan vroeg waar hij was, vertelde hij dat David gevraagd om naar Bethlehem te mogen gaan, en dat hij dat natuurlijk goed vond. O, wat werd Saul kwaad; zo kwaad dat hij zelfs Jonathan wilde doden. Hoe durfde hij partij te kiezen voor David! Verdrietig ging hij naar David. Toen David hem hoorde roepen: "De pijlen zijn verder weg", begreep hij dat hij moest vluchten. Diep bedroefd namen ze huilend afscheid van elkaar. Jonathan ging terug naar zijn vader. En David? Dat lees je volgende keer. N.D.

"Sam en Anne hadden een vrije dag van school. Papa was ook vrij en daarom besloten ze met z'n allen een dagje uit te gaan. "Gaan we naar de vlindertuin?" vroeg Anne. "Goed idee! Dan nemen we een boterham mee, want het is wel een half uurtje rijden", zei mama.

Omdat de meeste vlinders uit de tropen kwamen, was in een kas hun leefklimaatklimaat nagebootst. Daarom deden ze al snel hun jas uit, want het was er net zo warm en vochtig als in een tropisch regenwoud! Papa kon niets zien: zijn bril besloeg steeds weer! Gelukkig hing er een handig apparaatje om dat op te lossen.

"Kijk uit papa", riep Anne, "er zit een vlinder op je hoofd!" Steeds weer fladderden er enkele vlinders om hen heen. De vele verschillende kleuren, tekeningen op de vleugels, en grootten van al die vlinders was om stil van te worden. Een van de grootste had op zijn vleugels een tekening die precies op uilenogen leek! Dat was goed te zien, want hij bleef een tijdje stil zitten om sap uit stukjes fruit te drinken. Sam en Anne maakten er een paar mooie foto's van. Wat ook opviel, was dat elk vlindersoort zijn 'eigen' plant koos om uit te rusten, en alleen uit de bloemen van die plant nectar opzoog.

"Maar waarom zien ze er nou zo uit?" vroeg Anne. "Dat is om vijanden af te schrikken, denk ik", zei Sam. "Dat klopt", zei papa, "en dat is maar één manier om van hun vijanden af te komen. "Zie je hoe die rups zich onzichtbaar maakt? Hij heeft een blad om zich heen gewikkeld, zodat vogels hem niet kunnen zien". Sam vond dit heel knap. "Maar dat zit in hem 'geprogrammeerd'; en dat moet volgens mij het werk zijn van een wijze Schepper", meende mama. "Kijk ook maar eens in deze glazen kasten. Je kunt hier de hele ontwikkeling zien van ei tot rups, van rups tot pop, en van pop tot vlinder. Het is een wonder", zei ze.

Thuis zochten Sam en Anne meer over het leven van rupsen en vlinders uit. Anne bedacht een dagboekje, waarin ze de vlinders kon opschrijven die ze in hun eigen tuin zagen. "Weet je", zei papa, "onze vlinders zijn ook kieskeurig. Elk heeft zijn eigen struik, waarop het vrouwtje haar eieren legt".

Jij kunt ook meer interessante dingen over ze te weten komen, en een vlinderdagboek maken. Kijk maar op de achterpagina bij internet. C.T.

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel

9. Huizen

God had Abraham uit Ur (in het tegenwoordige Irak) geroepen. Dat was echt geen primitieve stad! Archeologen hebben hele bijzondere fundamenteën, kleitabletten en sierlijke voorwerpen gevonden. Huizen waren toen al van leem. Maar de oudste huizen vond men in Haran (in het tegenwoordige Turkije). Je weet wel dat Abraham daar een tijdje bleef. Die huizen waren gebouwd in de vorm van een bijenkorf, van in de zon gedroogde lemen tegels. Ze leken meer op tenten dan op huizen. Ze waren heel eenvoudig. Er was maar één ruimte, waarin alles gedaan werd. Het was er donker, want ramen zaten er niet in; alleen een deur (een gat met een doek ervoor). Een gat bovenin voerde de rook van het koken naar buiten (warme lucht stijgt op). Ze werden heel dicht op elkaar gebouwd. Voor vijanden was het dan lastig om zo'n stadje te veroveren.

Zelfs nu staan in Haran nog bijenkorfhuizen. Wel veel groter en sterker, en soms wel vijf meter hoog. Ze worden vooral gebuikt als opslagruimten. In Haran is het in de zomer heel heet, en in zo'n korf blijft alles heerlijk koel. Er zijn nog steeds mensen die er daarom in wonen.

Na de bijenkorfvorm werden eenvoudige rechthoekige huizen gebouwd. In de zon gedroogd leem was kostbaar, en bij regen viel het snel uit elkaar. Toen stenen in een oven gebakken konden worden, werd het bouwen makkelijker. Die stenen bleven ook goed na een fikse regenbui. De huizen werden ook groter, maar bleven rechthoekig met een plat dak. Armen hadden nog steeds maar één kleine ruimte van ongeveer drie m². Wat klein hè? Jouw kamer is vast groter. Rijken hadden meer ruimte; zelfs aparte ruimten voor slaven en dieren. Een venster was gewoon een gat, waar voor de nacht of de regen een stuk hout voor werd gezet.

Al snel leerde men ook stenen uit rotsen te hakken. Je kon die alle vormen en maten geven. Door betere bouwtechnieken werden de huizen praktischer, en kon er makkelijk een extra kamertje bij gemaakt worden. Denk maar aan Elisa. Op zijn lange reizen overnachtte hij vaak bij een rijke familie. Op een dag zei de vrouw tegen haar man: "Laten we op het dak van ons huis een kamer voor hem maken". De volgende keer kijken we naar de indeling van een huis.

N.D.

Internet

Op schooltv staan twee mooie filmpjes over vlinders:
schooltv.nl/video/van-ei-tot-vlinder-hoe-ontstaat-een-vlinder/

schooltv.nl/video/nieuws-uit-de-natuur-vlinders/
Op de website van kinderpleinen kun je heel veel over vlinders vinden: filmpjes, spelletjes, kleurplaten. Kijk maar snel op: kinderpleinen.nl/vlinders-en-rupsen-mijn-speelplein/

GOED OF FOUT ?

Geef bij de zinnen over vlinders aan of ze goed of fout zijn. Als je het helemaal goed gedaan hebt, lees je 2 Nederlandse vlindersoorten. Succes!

- 1 Vlinders zijn geen insecten.
- 2 De meeste vlinders leven in tropische gebieden.
- 3 In een vlindertuin is het meestal warm en droog.
- 4 Elk soort vlinder heeft zijn eigen bloemensoort.
- 5 Vlinders eten voornamelijk nectar en fruitsap.
- 6 Er zijn dag en nachtvlinders.
- 7 Larven van vlinders noem je maden.
- 8 Eitje-pop-rups-vlinder.
- 9 Ogen op vleugels zijn om vijanden af te schrikken.
- 10 Vlinders hebben weinig vijanden.
- 11 Vlinders leven maar enkele dagen tot weken.
- 12 Vlinders houden niet van regen.
- 13 Er zijn meer dan 100 vlindersoorten in Nederland.

goed	fout
K	A
T	L
E	A
L	I
A	N
N	D
A	T
G	A
W	B
L	I
T	A
J	U
W	E

Oplossing:.....